

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 365

van **STEPHANIE D'HOSE**

datum: 12 februari 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Voetbalsector - Stimuleren van diversiteit

Topvoetballer Vincent Kompany engageert zich voor FIFPro, de internationale spelersvakbond. Tijdens een bijeenkomst van de Player Council in Brussel hield Kompany een opmerkelijk pleidooi over diversiteit in het voetbal, of meer bepaald het gebrek eraan.

Kompany onderstreepte dat zijn pleidooi niet zozeer sloeg op de verdiensten van voetballers, maar wel over de maatschappelijke rol van het voetbal. "Er zijn een heel aantal onderwerpen waar we veel sterker uitkomen als we het samen aanpakken, zoals discriminatie en de groei van het vrouwenvoetbal", zo stelde hij.

In dat verband kloeg Kompany vooral de afwezigheid van vrouwen en 'kleur' aan in de hogere echelons van het voetbal, zoals de bestuursorganen. Dat maakt dat er beslissingen worden genomen over vrouwen en mensen met een migratieachtergrond, terwijl ze daar zelf niet bij betrokken zijn. Kompany sprak zich uit voor een vrij drastische oplossing. Meer bepaald wil hij diversiteit verplichten op de allerhoogste echelons en een gezond traject neerleggen voor mensen die in die posities willen geraken, zodat het geen klassieke blanke (oudere) mannenclub blijft.

Het is een feit dat er op het veld reeds een evolutie is ingezet. Het vrouwenvoetbal wint aan populariteit en gewicht, een tijdje geleden werd voor het eerst een eersteklassematch gefloten door een dame en verschillende topvoetballers hebben een migratieachtergrond en vormen zo een rolmodel voor heel wat jongeren die eveneens een migratieachtergrond hebben. Kompany heeft echter een punt dat die evolutie zich nog niet vertaalt op de hogere bestuursniveaus. Bovendien blijven zaken als racisme en homo- en transfobie nog vaak een realiteit op en rond het veld.

Of een verplichting tot diversiteit de juiste oplossing is, valt te bezien, maar de essentie van zijn discours om het thema van meer diversiteit aan te snijden en na te streven, is alvast een perfect aangrijpingspunt om volgende vragen aan de minister voor te leggen.

1. Hoe staat de minister tegenover de stelling van Vincent Kompany dat diversiteit in de hogere bestuursniveaus van het voetbal verplicht moet worden?
2. Welke maatregelen acht de minister haalbaar en wenselijk om op korte termijn in Vlaanderen meer diversiteit in de besturen van voetbalclubs te bereiken?

3. Welke initiatieven neemt de minister om de diversiteit in alle sportdisciplines te bevorderen op bestuursniveau?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr.365 van 12 februari 2020

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. Ik ondersteun vanzelfsprekend een sterkere diversiteit in hogere bestuursniveaus van het voetbal. Maar de beperkte diversiteit die momenteel aanwezig is in hogere bestuursniveaus is niet enkel een probleem in het voetbal en niet alleen in de sport. Vincent Kompany geeft in een van zijn interviews zelf aan dat dit een probleem is in diverse sectoren, politiek inclusief, in heel Europa.

Uiteraard vinden we het belangrijk hier aandacht voor te hebben in de sportsector, want een divers samengestelde raad of management heeft tal van voordelen. Het verdiept en verbreedt de discussie over een bepaald vraagstuk, het leidt tot een betere beeldvorming, het zorgt voor een groter maatschappelijk draagvlak. Kortom, het leidt uiteindelijk tot beslissingen op een hoogstaander niveau, en daarmee tot betere prestaties van de organisatie. Ook onderzoek heeft dit meermaals aangetoond.

Het blijft echter zeer moeilijk de diversiteit door te trekken tot de hoogste niveaus. Net zoals u min of meer suggereerde, vind ik het verplichten van diversiteit in deze fase niet de juiste oplossing. Inzetten op sensibiliseren en stimuleren lijkt me hier meer aangewezen. Hoe we dit precies doen en plannen te doen, licht ik toe in uw volgende vragen.

Om optimaal en gedragen resultaat te boeken, is een grotere diversiteit bij voorkeur een resultaat van een democratisch proces. In de All-in studie van de Europese Commissie, waaraan Sport Vlaanderen meewerkte, staat opgenomen dat in heel Europa slechts 11 sportfederaties zijn die quota (met betrekking tot gender) hebben opgenomen. Helaas staan hier geen conclusies in opgenomen over de effecten die deze quota met zich meebrachten.

Daarnaast is het belangrijk nog even te duiden dat diversiteit begint aan de basis. Zolang de diversiteit op het niveau van sportparticipatie beperkt is, zal de aanwezigheid van diversiteit op niveau van de omkadering en besturen geen evidentie zijn. Daarom ben ik positief over een aantal zeer concrete projecten, die wij vanuit Vlaanderen ook ondersteunen. Ik denk daarbij aan het Futbolista! project van Voetbal Vlaanderen, dat wij ondersteunen als laagdrempelig sportproject. Futbolista! is een project om meer meisjes met een migratieachtergrond aan het voetballen te krijgen via voetballessen op school. Het project ontstond vanuit de vaststelling dat voetbal een van de meest laagdrempelige sporten, gekend om haar multicultureel ledenbestand, is. Maar dat die enorme hefboom voor integratie, die voetbal kan zijn, niet opgaat voor alle geledingen.

- 2-3. Zoals hierboven reeds aangehaald is het probleem van te weinig diversiteit in hogere bestuursniveaus niet enkel een probleem in voetbal, maar komt dit voor in vele andere sporten. De maatregelen die we plannen zijn voor de hele sportsector, ook het voetbal. Ik zal vraag 2 en 3 dan ook samen beantwoorden. Het is echter belangrijk om weten dat de directe impact van Vlaanderen op sportclubs en hun besturen eerder beperkt is. Het zijn eerst en vooral autonome organisaties en Vlaanderen heeft geen directe relatie met hen als subsidieverstrekker. We kunnen wel sensibiliserend optreden en we kunnen actiever sturen in de werking van de overkoepelende sportfederaties. In

het verleden ondernamen we reeds verschillende zaken om te streven naar meer diversiteit op bestuursniveau.

Zo werd in juni 2016 een 'Code goed bestuur' gelanceerd, waar het streven naar een gedifferentieerde samenstelling van de raad van bestuur inzake genderverhoudingen, leeftijd en etniciteit deel van uitmaakt. Deze 'Code goed bestuur' werd vanuit een stimulerende benadering (geen verplichte normen) opgenomen in de subsidieregeling voor sportfederaties. Sport Vlaanderen zorgt hierbij voor de ondersteunende begeleiding en voor de controle op de toepassing van deze code. Deze code bestaat uit verschillende dimensies welke de sportfederaties via harde en zachte indicatoren op eigen ritme kunnen implementeren en evalueren. Het opzet is om de sportfederaties aan te zetten tot (1) nadenken over goed bestuur, (2) het in kaart brengen van hun huidige situatie, en (3) het doorvoeren van aanpassingen die relevant en haalbaar zijn binnen een aanvaardbare termijn. De Vlaamse sportfederaties trachten zich enerzijds te conformeren aan 29 harde en 14 zachte indicatoren. Aan de hand van de zachte indicatoren kunnen sportfederaties beleidsmatig (via meerjarenbeleid) inzetten op bepaalde elementen van goed bestuur die een gedragsverandering en ingesteldheid van de leden en bestuurders van sportfederaties vragen. Ze kunnen daarbij stapsgewijs evolueren over vier niveaus. Diversiteit is zo een element en ligt vervat in de zachte indicator 'De organisatie heeft een gedifferentieerde, evenwichtige en competente raad van bestuur'. Vanaf het tweede kwaliteitsniveau is de vereiste dat de organisatie kan aantonen dat ze bij de opmaak van bestuurdersprofielen streeft naar een gedifferentieerde samenstelling van de raad van bestuur inzake genderverhoudingen, leeftijd en etniciteit. Op het derde niveau identificeert een benoemingscomité hiaten inzake vaardigheid, deskundigheid en gedifferentieerde samenstelling van de raad van bestuur. Om het hoogste en vierde kwaliteitsniveau te halen dient de raad van bestuur minstens voor 25% te bestaan uit leden van het geslacht dat het minste is vertegenwoordigd.

Voor de beleidsperiode 2017-2020 zetten 29 van de 47 sportfederaties in op deze zachte indicator.

Om Voetbal Vlaanderen dan als voorbeeld te nemen, heeft deze sportfederatie in een recente statutenwijziging een clause voorzien om tot een verruiming te komen. De raad van bestuur wordt samengesteld uit verschillende geledingen van Voetbal Vlaanderen (waaronder het competitieve veldvoetbal, het damesvoetbal, Futsal, minivoetbal...), en stelt deze clause: "*Er wordt bij de aanduiding van leden gestreefd naar een gedifferentieerde samenstelling inzake genderverhoudingen, leeftijd, etniciteit. Er wordt gestreefd naar een verhouding van 20% van het geslacht dat het minst vertegenwoordigd is.*" Ik verneem van Voetbal Vlaanderen dat er recent een oproep is geweest en op die manier op de komende algemene vergadering twee vrouwen en een persoon van etnisch-cultureel diverse origine zouden toetreden tot het bestuur.

In het antwoord op vraag 1 verwees ik reeds naar het Europese ALL-IN project. Dit was een gezamenlijk project van de Raad van Europa en de Europese Unie waarin Sport Vlaanderen betrokken was als partner en dat focuste op gendergelijkheid in de sport. Eén van de aspecten waar uitvoerig rond gewerkt werd, was leiderschap. Er wordt algemeen aangenomen dat meer diversiteit in het management conflicten en personeelsverloop vermindert, de innovatie stimuleert en de efficiëntie van de organisatie verhoogt. Naast de resultaten van een datacollectie, resulteerde dit project ook in een online bibliotheek met interessante voorbeelden rond de thema's leiderschap, coaching, participatie, gendergerelateerd geweld, media en communicatie en gender mainstreaming. Er werd ook een uitgebreide toolkit ontwikkeld die informatie biedt, alsook concrete tips en strategieën aanreikt om een gender mainstreaming benadering in de praktijk te brengen. Met goedkeuring van de Raad van Europa maakte Sport Vlaanderen een Nederlandstalige versie van deze Toolkit.

Deze versie zal via de nieuwsbrief en sociale media van Sport Vlaanderen eind februari verspreid worden en zal digitaal beschikbaar zijn via het kennisplatform van Sport Vlaanderen. Er wordt momenteel nog bekeken hoe gedrukte versies van deze toolkit verspreid kunnen worden naar de verschillende sportfederaties en mogelijke andere sportinstanties. We willen dit niet gewoon uitdelen, maar willen dit koppelen aan inhoudelijke terugkoppelmomenten, zoals tijdens studiedagen waar leiderschap in de sport aan bod komt, tijdens de dag van de trainer, de dag van de sportclubbestuurder, ...

Verder zal ik nog bekijken welke andere maatregelen al dan niet noodzakelijk blijken. Binnenkort vindt op mijn kabinet een overleg plaats met enkele vertegenwoordigers van het beleidsnetwerk diversiteit en gelijke kansen in de sport. Dit beleidsnetwerk werd vorig jaar opgestart door Sport Vlaanderen. Ik wil dit thema hier ook aan bod laten komen. Samen met de experts die deel uitmaken van dit beleidsnetwerk wil ik bekijken hoe we in de toekomst een beter kader kunnen creëren om te werken rond diversiteit in de sport.